

Elveszett, de megtaláltatott

<https://www.ministrymagazine.org/archive/2004/12/lost-and-found.html>

Írta: Patricia A. Habada

„Közelgetnek vala pedig őhöz a vámszedők és a bűnösök mind, hogy hallgassák őt. És zúgolódának a farizeusok és az írástudók, mondván: Ez bűnösöket fogad magához, és velük együtt eszik” (Lk 15:1-2).

Jézus Pérea legelőin tartzkodott és egy „vegyes hallgatóságnak beszélt” (lásd: Hetednapi Adventista Bibliakommentár), akik többsége hajlandó volt meghallgatni Őt. Közöttük volt néhány farizeus és írástudó is, akik rajta szerették volna kapni, hogy valami rosszat mond vagy tesz. A legfőbb aggodalmuk az volt, hogy Jézus nagyon sok időt töltött az egyszerű emberekkel, és még közösködött is velük olyan szinten, ami nem elfogadható. Ha valóban Isten küldte volna, velük kellene tölteni az idejét, nem pedig a söpredék néppel.

„A szigorú farizeusok az egyszerű embereket bűnösnek tartották... akiknek nem jár tisztelet.”¹ „Önmagukat képzettnek, pallérozott és mindenki másnál vallásosabbnak tartották...,”² jóval az alsőbbrendű osztályok fölött. Egyeseket ezek közül a rabbik közül a „Szanhedrin (Főtanács) bérelt fel, hogy kövessék Jézust bárhova megy, hogy hallgassák és mindent jelentsenek nekik.”³

Jézus ismerte a gondolataikat, morgolódásaikat és azt is, hogy jelentésükben mit fogunk mondani a Főtanácsnak. Nyíltan azonban nem ítélte el őket. Inkább elmondott három történetet, amelyeknek üzenetértéke van ma is.

Az elveszett juh (Lk 15:4-7)

Pérea felföldjén a juhtartás gyakori foglalkozás volt. Jézus hallgatói között sokan voltak pásztorok. Évekkel ezelőtt egy szombatiskolai tanulmány ezt a magyarázatot adta a pásztorokról és juhokról: "A juhok általában 8-9 évet is töltenek egy nyájban, ami elegendő idő ahhoz, hogy a pásztor nevet adjon nekik (Jn 10:3), és hogy megismerjék a pásztor hangjelzéseit (3, 5. vers). Továbbá, amikor este a nyáj bevonult a karámba a pásztor a botját a bejárathoz helyezte néhány arasszal a föld fölé. Ahogy mindegyik bárány áthaladt a pálca alatt, a pásztor megvizsgálta őket, hogy nem sérültek és nem betegek. Így a pásztor nagyon könnyen azonosíthatta saját bárányait." A pásztor meg is számolta a juhokat, és azonnal tudta, hogy egy hiányzik.

Ha ezeket az információkat kapcsoljuk Jézus történetéhez és mélységeiben tanulmányozzuk, képesek leszünk meglátni az elveszett juh keresésének néhány jellemzőjét, és azt, ami a keresés mögött áll:

¹ Hetednapi Adventista Bibliakommentár Lk 15:1

² Krisztus példázatai 185-186 az angolban

³ Hetednapi Adventista Bibliakommentár Lk 15:2

1. A keresés határozott és céltudatos volt – egy báránnyal összpontosított
2. A keresés mindenre kiterjedő volt. A pásztor otthagyja a 99 juhát és elmegy megkeresni az egy elveszettet a környező vidéken. Keresése szorgalmas és alapos.
3. Ez egy aktív és személyes keresés – a pásztor nem egy alkalmazottat bíz meg. Ő maga végzi a keresést.
4. Ez egy kitartó keresés – a pásztor nem adja fel. Addig keresi, míg meg nem találja

De mi a helyzet a báránnyal? Tudja-e, hogy elveszett? Igen, tudja, és segítségért kiált. Hogyan veszett el? Minden bizonnyal elkóborolt a nyájtól, nem maradt azon az ösvényen, amelyen biztonságban lehetett volna. Talán zöld fűvet keresett.

Sok mai elveszett bárány sem azért kóborolt el, mert már nem hitt abban, amiben korábban, hanem azért, mert elővigyázatlanok voltak, vagy túságosan lekötötték magukat a mindennapi élet gondjaival.

Egyeseknél talán épp szombaton kezdődött el, amikor a munkától és aggodalmaktól túlterhelve eldöntötték, hogy otthonmaradnak és pihennek. Ezek az emberek nem mérgesek, ők nem kaptak támadást vagy sértést a nyáj más egyedeitől. Ők még mindig hisznek, és imerik a Bibliát.

„A bárány saját tudatlanságának és osobaságának köszönhetően veszett el, de miután elveszett, teljességében képtelen volt a visszavezető utat megtalálni. Rájött arra, hogy elveszett, de nem tudott mit kezdeni a helyzettel.”⁴

Elveszett bárányaink közül hányan várnak ránk, hogy elmenjünk hozzájuk, bátorítsuk őket és hívjuk, hogy visszatérjenek a „nyájhoz”? Vissza akarnak jönni, de szükségük van a segítségünkre és bátorításunkra.

Mire van szükségük a mai „elveszett bárányoknak”? Ugyanarra, amit a Jézus történetében szereplő bárány kapott: egy megfontolt erőfeszítést a kapcsolatfűvelésre; hogy legyen valaki, aki keresi a velük való kapcsolatot; valaki, aki bátorítja őket a nehéz időkben; és egyszerűen őszinte törődést mutat irányukba. Megtesszük azt, amit a pásztor tett?

És mi történik, amikor a pásztor megtalálja a juhut? Megdorgálja? Megveri? Kötelet köt a nyakára és visszarácigálja a nyájba? Nem, hanem felemeli és visszaviszi a karámba. És mindenek felett: ünnepel.

Az elveszett pénzérme (Lk 15:8-10)

⁴ Hetednap Adventista Bibliakommentár Lk 15:4

Ez az asszony elveszített valamit, ami értékes volt számára. Az érme valószínűleg abból a tízből volt egy, amit a családjától kapott, amikor férjhez ment; egy bizonyos hozomány, amire bármikor szüksége lehetett.

A legtöbb Jézus korabeli asszony nem szólhatott bele saját jövőjébe. A férjeket kijelölték számukra; egyes lányokat 12-13 éves korukban már eljegyezték. A férjes asszony a férj „tulajdonát” képezte, aki úgy bánhatott vele, ahogy akart, de a hozomány az asszonyé volt, ezt megtarthatta magának – ez volt az egyetlen dolog, ami csak az övé volt egyedül.

Ha ez az érme a hozomány része volt, az asszony nagyra értékelhette, és mindent megtett, hogy megőrizze. Talán azt tervezte, hogy továbbadja majd a lányának. A Jézus történetében szereplő asszony talán arébb tette a pénzeket, amikor a házat takarította. Talán egy dobozban, vagy egy vászonzacskóban tartotta, de valahogy egy kiesett és elveszett.

A pénzérme talán drachma volt. Jézus idejében a görög drachma ezüsből készült és az értéke majdnem megegyezett a római dénáréval, ami egy munkás átlagos napi bére lehetett. Így ennek az érmének az elvesztése többet jelentett egy érzelmi veszteségnél, jelentős anyagi veszteséget is jelentett.

Jézus idejében az egyszerű emberek háza általában egy ablaktalan, sötét szobából állt. A szobát ritkán söpörték, és egy pénzérme, amely ha leesett az agyagból készült padlóra, könnyen befedhette a por és a törmelék. A szoba belseje még nappal is sötét és barátságtalan volt. Csak az ajtón szűrődhetett be némi fény, ezért lámpást vagy gyertyát kellett használni.

Tehát ez az asszony gyertyát gyújt, és gondosan átvizsgálja a terepet az egyszerű bútorok körül, de az ezüstnek jelét sem látja. Elmozdítja a bútorokat, veszi a seprűjét és elkezd söpörni. Minden négyzetcentimétert, minden sarkot tisztára takarít. Aztán hirtelen, örömmel és megkönnyülve pillantja meg a fém halvány ragyogását az egyik sarokban. Felveszi szeretett pénzét, megtörölgei a zsebkendőjével és gondosan visszateszi a többihez.

Megtalálta azt, ami elveszett és örül. Összehívja a szomszédait, hogy vele ünnepeljenek. Nyilvánvalóan annyira aggódott a pénze miatt, hogy beszélt nekik az elvesztéséről. Most viszont, amikor megtalálja, az örömben is ki kell venniük részüket. De mi a helyzet a pénzérmével? A pénz nem tudja, hogy elveszett. A háziasszony gondatlansága okozta az elvesztést. Otthon vész el.

Mennyire vagyunk szomorúak gyermekeinkért, akik elfordultak Istentől? Mi küldtük arra az útra gondatlan életünkkel, lelki vezetés biztosításának az elhanyagolásával, szeretet és gondoskodás hiányában? Micsoda tragédia, ha valaki otthon vész el, és

senki sem tudja, hogy az illető hol van! Micsoda tragédia egy gyülekezeti családban elveszni, és nem venni tudomást róla!

És mi van velünk, akik hétről-hétre járunk gyülekezetbe? Lehetséges, hogy mi magunk is közömbösekké, csüggedtekké, vagy gondatlanokká válunk? Olvassuk még naponta a Bibliát? Imádkozunk még? Csak egyszerűen részt veszünk a gyülekezet tevékenységeiben, amelyeket azért terveztek, hogy támogassanak a Krisztussal való járásunkban? Olyanná váltunk, mint akiről a Timóteusi levél beszámol – „Kiknél megvan a kegyességnek látszata, de megtagadják annak erejét” (2Tim 3:5)? Épp most esünk a padlóra és átgurulunk a termen és megállunk valahol a gyülekezet egy sötét sarkában, ahol az elveszettség állapotában fekszünk?

„Az elveszett pénz azokat jelképezi, akik elvesztek... a bűnben, de nincsenek tudatában állapotunknak. Elidegenedtek Istentől, de nem tudják... de még azok is, akik közömbösek Isten kívánalmaival szemben, az Ő szeretetének a tárgyai. Keresni kell őket, hogy visszakerüljenek Istenhez.”⁵ Imával, barátságos kapcsolattal, bátorító szavakkal és segítőkészségünkkel támogathatjuk őket.

A tékozló fiú (Lk 15:32)

Aztán ott van a tékozló, az elveszett fiú története. Itt van egy fiú, aki lázad minden ellen, amire tanították. Ismeri a szabályokat, de nem akar élni velük. Tudja, hogy mi a jó és mi a rossz, de zokon veszi a szülői korlátokat. Jézus történetének idején egyes apák még életükben elosztották vagyonukat fiaik között, annak ellenére, hogy ez nem volt kötelező számukra. A mózesi törvény szerint az idősebb fiúnak dupla rész jár az apai örökségből. A fiatalabb fiúk pedig egy-egy részt kaptak. Ebben az esetben, mivelhogy csak két fiútestvér volt, az idősebbnek kétharmad járt, a kisebbnek pedig egyharmad. Ilyen esetben azonban a tulajdon érintetlen maradt egészen az apa haláláig.

Tehát itt jön a fiatalabb fiú, aki a részét most azonnal követeli. Lényegében a fiatalember az apja halálát óhajtja, hogy megkaphassa az örökséget, amit teljesen magáénak vélt, vagy legalábbis a részét akarja, de azonnal. Amikor lázadunk, olyan messze megyünk otthonunktól, amilyen messze csak lehet – így volt a tékozló fiú is. Veszi az örökségből származó javakat és „messze vidékre” költözik. Ott előkelő életet él, egészen addig, amíg a pénze el nem fogy és azzal együtt a barátai is. Az éhség-sújtotta földön arra kényszerül, hogy egy disznófarmon dolgozzon. A tékozló szó szerint eladta magát egy embernek, nagy valószínűséggel egy pogánynak, aki nem sokat tudott adni neki, és aki semmit sem tudott Isteről.

A fiú éhes és senki sem törődik vele. Senki sem ajánl fel neki ételt vagy szállást. Ebben a pillanatban az életkilátásai nem voltak többek egy disznóénál. Rendkívül éhes és odáig sülyedt, hogy vágyik megenni a disznók moslékját.

⁵ White, 194

Ekkor a fiatalember szembenéz az valósággal, és elkezd gondolkodni otthonáról, ahol még az apja szolgáinak is jobban megy, mint neki. Fél a fogadtatástól, amiben részesülhet, ha hazamegy, és azon mereng, hogy vajon hogyan fogják őt fogadni. Azt reméli, hogy legalább az apja egyik jól táplált szolgája lehet. Tehát eldönti, hogy visszamegy, és apja irgalmára bízta magát, megkéri, hogy az egyik szolgája lehessen, és elfogadja apja döntését.

Így hazaindul, mezítláb és rongyos ruhákban, anélkül a különleges gyűrű nélkül, amely arról tanúskodna, hogy ő egy gazdag családnak a tagja, amely gyűrűt valószínűleg eladta, hogy tovább élvezhesse könnyelmű életét. Az apa tettével szeretetéről tesz bizonyosságot. Fia szégyenét eltakarja saját ruhájával, aztán szól, hogy hozzák ki a legszebb ruhát, a gyűrűt és a cipőt, amelyek mind annak a jelei, hogy a családhoz tartozik. Így a fiatalembert visszafogadják a családba. Az apa nem csupán visszafogadja a fiát és gondoskodik a szükségleteiről, hanem egy ünnepséggel tiszteli meg őt.

Ez a fiú azokat jelképezi, akik szándékosan fordítottak hátat Istennek. Azt választották, hogy úgy élnek, ahogy ők akarnak. Olyan messze mennek Istentől és a gyülekezettől, amilyen messze csak tudnak. Belemerülnek egy olyan életbe, ami teljesen ellentétes mindennel, ami kereszténynek mondható. Gyakran úgy gondolunk rájuk, mint tinédzserekre vagy fiatal felnőttekre.

Annak ellenére, hogy elmentek, még mindig meg lehet találni őket egyetemeken és főiskoláinkon, egy olyan képzést keresve, amely egy sikeres életmódot biztosít számukra, miközben figyelmen kívül hagyják Istent, aki életük része szeretne lenni. Ezeket az embereket nehéz elérni, és csak akkor fognak visszatérni Istenhez, ha előbb magukba szálltak.

Így van ez Jézus történetében is: a tékozló visszatér, azt tervezve, hogy egyszerűen az apja egyik szolgájává lesz. De az apa esélyt sem ad neki, hogy befejezze kérését, hanem fiaként fogadja őt vissza. A fiú elismeri bűnét, és az apa kiadja a parancsot, hogy készítsék elő az ünnepséget.

De ekkor egy fordulat következik a történetben, és más irányt vesz, mint Jézus másik két története. Itt lép be a képbe az idősebb fiú, aki a mezőről érkezik, ahol azért dolgozott, hogy gyarapítsa azt a vagyont, ami egy napon az övé lesz. Hallja a zenét és az ünneplést. „Mi történik itt?” – kérdezi. És amikor megtudja, hogy az édesapja partit szervezett alávaló öccsének, megtagadja a részvételt.

Valószínűleg attól félt, hogy az apja, nemcsak visszafogadja tékozló testvérét, hanem egy másik részt is ad neki az örökségből, és ezzel csökkentené azt a részt, amit az ő kapna.

Az idősebb fiú olyan dolgokért szolgálta az apját, amiket ő saját jutalmának gondolt. Ahogy az apjával beszél, arra utal, hogy az ő sorsa ebben az életben nagyon sanyarú

volt. Nem volt öröme abban, hogy az apját szolgálhatja, magát szolgai módon odaszánta az örökségért való munkára. Tehát nem meglepő, hogy az apjával testvére visszatéréséről való beszélgetésében gúnyosan „*a te fiad*”-nak nevezi, így megtagadva, hogy testvérének ismerje el őt.

A történet úgy fejeződik be, hogy az apa kint van és kérleli az idősebb testvért, hogy menjen be és örüljön a családdal. Ebben a kérélemben Jézus a saját kérélelését írja le, ahogy a farizeusokat és az írástudókat kérleli. Éppen annyira szereti őket, ahogyan a „*vámszedőket és a bűnösöket*”.

Nem ismerjük a történet végét. A mi képzeletünkre van bízva. Jézus a példázat második részét arra használta, hogy felhívja a rabbik figyelmét arra, hogy ők is megtagadják, hogy hittestvéreikként tekintsenek azokra, akik Őt követik.

Következtetés

Az elveszett juh tudja, hogy elveszett, csak bátorítani kell és gyengéden visszavezetni a nyájhoz. Barátságos kapcsolat, bátorító szavak, segítség a szükségben, egy telefonbeszélgetés, amelyben visszahívjuk őket – ezek mind fontosak, de mindezen túl meg kell találnunk annak a módját, hogy elvezessük őket oda, hogy teljesen elfogadják a Pásztort.

Az elveszett pénzdarab nem tudja, hogy elveszett. Nem tesz semmit azért, hogy megváltsa, vagy megtalálja sajátmagát, de ahogy az asszony szorgalmasan kereste, míg meg nem találta pénzérméjét, nekünk is keresnünk kell és meg kell találnunk azokat, akik langymelegek, és nem tudják, hogy elvesztek. Azzal kell kezdenünk, hogy imádkozunk értük és önmagunkért. Keresnünk kell őket és körül kell vennünk szeretetünkkel. Bátorítanunk kell őket és be kell vonnunk őket a Biblia tanulmányozásába és pozitív tevékenységekbe, hogy elkezdjék imádni Istent, és megismerjék Őt, mint barátjukat, örömük forrását és azt, aki erővel látja el őket, hogy a naponkénti kihívásaikkal szembe tudjanak nézni.

A tékozló fiú nem törődik azzal, hogy elveszett. Az élet behálózza őt és fellázad azok ellen a szabályok ellen, amelyeknek az a szerepük, hogy útbaigazítsák őt. A tékozló fiú azokat jelképezi, akik szándékosan fordítottak hátat Istennek, és még csak nem is gondolnak rá, míg komoly nehézségekbe nem kerülnek. Valaki azt mondta, hogy egyesek egyáltalán nem tekintenek felfelé egészen addig, míg kétvállra nem fekteti őket a sors. Ebben a testhelyzetben találta magát a tékozló fiú is.

A tékozlónak meg kell tenni az első lépést. Az apához hasonlóan, nekünk figyelniük kell rájuk, imádkozniük kell értük, és készen kell lenniük, hogy eléjük szaladjunk, szerető gondoskodással bekössük sebeiket, tápláljuk őket és örüljünk velük, mert ők úgy döntöttek, hogy hazatérnek. Úgy kell fogadnunk, ahogy vannak, és örülnünk kell, hogy elindultak felénk.

Megtesszük ezt? Vagy olyanok leszünk, mint az idősebb fiú, megtagadva azokat, akik messze távoztak, akik hátat fordítottak Istennek és gyermekeinek? „Isten az evangélium üzenetét és a szeretet szolgálatát a mennyei angyalokra bízhatta volna; felhasználhatott volna más eszközöket is, hogy tervét megvalósítsa. De végtelen, kimondhatatlan szeretetében Krisztus és az angyalok munkatársaivá tett bennünket, hogy így részesülhessünk abban az áldásban és lelki növekedésben, amely az önzetlen munkából fakad.”⁶ Isten segítsen mindannyiunkat, amikor az eltávolodottak visszahozásáért dolgozunk és azért, hogy új embereket hozzunk Isten családjába. Ahogy az egyház utakat keres emberek eléréséhez, legyünk készen ünnepelni velük, amint köszöntjük őket otthon.

⁶ Jézushoz vezető út. 58. o.